

KINNITATUD

Kaitseväe juhataja asetäitja
23.07.2026 käskkirjaga nr 0.1-
3.43/26/1

Sõduri baaskursuse pilootkursusekava

I OSA. Üldandmed

Lühend	Kursusekava kood	Kursuse haldaja	Kursusekava kehtivus
SBK	26-KY0001	KVPS J7	30.06.2027
Eriala	-		
Individuaalne üldkursus	Jah		
Kursuse kestus	Sõduri baaskursuse (edaspidi SBK) kestus on kuus õppenädalat. Õppenädalas on kuus õppepäeva ja õppepäeva kestus on tööpäeviti kuni 10 õppetundi ning laupäeviti kuni lõunani. 9. ja 10. tunni läbiviimisel võib kasutada ajateenijast jaoülemate abi. Ajateenijast jaoülema asemel võib väljaõppejuht määrata 9. ja 10. õppetunni läbiviijaks ka tegevvälase. Pühapäev on puhkepäev. SBK kogumaht on 286 tundi, millest väljaõppeteemasid on 226 tundi: 1. Manööver 55 tundi 2. Juhtimine 11 tundi 3. Tulejõud 68 tundi 4. Kaitstus 32 tundi 5. Teenindustoetus 44 tundi 6. SBK lõpurännak 16 tundi		
Kursuse läbiviimise juhised	1. Sõduri baasoskuste nõuded määratlevad ühtlustatud baasväljaõppe pädevusvaldkonnad, mis on vajalikud edasiseks teenistuseks ning ülesannete täitmiseks sõltumata ametikohast, väe- või relvaliigist. SBK on koostatud nende nõuete alusel. 2. Üldjuhul viiakse SBK läbi ühes linnakus asuvate üksuste baasil, kuid struktuuriüksuste ülematel on õigus ressursside optimeerimise eesmärgil erinevate linnakute raames koondada SBK-d alustavad õppurid ühte linnakusse. Struktuuriüksuste vahelise koostegutsemise korral on neil õigus SBK-ga seonduvaid tegevusi ise omavahel koordineerida. 3. Vähemalt kaks nädalat enne SBK-d peab väljaõppejuht korraldama õppepäeva(d), kus väljaõppe läbiviijad saavad tutvuda SBK ülesehitusega, väljaõppe keskkonnaga ja jagavad (võimalusel) varasemate läbiviijatega omavahelisi kogemusi. Kõik		

		väljaõppe läbiviijad peavad enne õppepäeva tutvuma SBK dokumentidega (nt temaatiline plaan jms) ja väljaõppekeskkonnaga. 4. SBK on ühesugune ja kohustuslik kõigis KV struktuuriüksustes, s.t <u>väljaõppeteemade</u> mahtude vähendamine või teemade ära jätmine ei ole lubatud. Sõltuvalt SBK läbiviimise asukohast võib muuta näitlikustavas temaatilises plaanis välja toodud teemade ja alateemade paigutust nädalate lõikes, kuid arvestada tuleb iga teema/alateema läbiviimise eeldusi (mis teemad peaksid olema eelnevalt läbitud). 5. SBK kursuse tarbeks koostatud plaankonspektide ja õppevara kasutamine on kõikidele struktuuri- ja väeüksustele kohustuslik (sisu peab jääma samaks, kuid seda võib vajadusel kohandada läbiviimise detailide osas sõltuvalt üksuse ja läbiviimise asukoha eripäradest). 6. Optimaalseim lahendus nii üksuse sidususe, õppuri KV igapäevaelusse ning süsteemi integreerimise, õppuri võimetest aru saamise ning edasistele erialadele määramise, kui väljaõppe ühtluse ja kvaliteedi osas on määrata igale SBK rühmale RÜ ja RV ning moodustada linnakupõhine väljaõppegrupp (tegutsevad väljaõppeteemade mitte konkreetse rühma raames). SBK teemad ja alateemad, mis nõuavad õppekoha ja/või õppes kasutatava varustuse ettevalmistamist, peaksid olema ette valmistatud ning läbi viidud väljaõppegrupi poolt (nt laske- ja käsigranaadiõpe, püsti varjatud laskepessa, MÖS õpperada, orienteerumine ja rännak, taktikaline meditsiin, gaasimaski harjutus õppegaasiga jms). Vältida tuleb õppurite asjatut ootamist väljaõppe ajal (nt olukorrad, kus väljaõppekohta hakatakse ette valmistama alles tunni läbiviimise eel, laskmise ajal olukorras, kus üks pool üksusest on laskmas ning teine pool lihtsalt ootab). 7. KL-is viiakse SBK läbi KL-i eripära arvesse võttes nädalavahetustel, arvestusega, et kursusekavas määratud väljundid jäävad samaks. 8. Kehalise võimekuse arendamine SBK-s algab päevakorras ettenähtud hommikuvõimlemisega, jätkub lahinguõppes vastavalt "Üksikvõitleja kehalise ettevalmistuse" kavale ja lõpeb iseseisva treeninguga väljaspool väljaõppe aega. Mõlema treeningu läbiviimisel kasutada KV spordiäpi "SPORDIVÄGI" treeningkavasid ja -programme. 9. SBK-s õppuri edasijõudmise põhjal otsustatakse tema edasine spetsialiseerumine ja nooremallohvitseride kandidaatide valik, mistõttu SBK RÜ-d ja RV-d kui väljaõppe läbiviijad peavad olema valmis andma soovitusi edasise teenistuse osas nii õppurile kui õppuri spetsialiseerumisega seotud üksuse ülemale. 10. SBK kursusekava teema nr 18. Väljaõppe varuaeg on indikatiivne ning selle eesmärk on aidata õppe läbiviijatel planeerida/arvestada kursuse raames toimuvate kaasnevate tegevustega. Väljaõppe varuaaja alateemade loetelus võib üksus / SBK läbiviija teha muudatusi vastavalt üksuse, asukoha või kutse eripäradele. Erandiks on KVKT, mille sooritamine on kõigile kohustuslik.
Nõuded alustamiseks	kursuse	Sihtgrupp: KV-s ja KL-is teenistust alustav sõdur (edaspidi õppur). Õppuri nõutav haridustase: põhiharidus.
Õppematerjalid		SBK kursusekavas käsitletavate teemade plaankonspektid ning kaasnev õppevara asuvad Kaitseväe Akadeemia õppevara grupi poolt hallatavas õppevara töökeskkonnas.
Kasutatud terminid	lühendid ja	Lühendid: 1. KBRT keemia-, bio-, radioloogilise ja tuumarelvade kaitse; 2. KL Kaitseliit;

	3. KTP kuivtoidupakk; 4. KVA Kaitseväe Akadeemia; 5. KV Kaitsevägi; 6. KVKT kehalise võimekuse kontroll test; 7. LVE laskeväljaõppe eeskiri; 8. MK meditsiinikomplekt; 9. MÕS mehitamata õhusõiduk; 10. OE ohutuseeskiri; 11. OPSEC (ingl <i>Operations Security</i>) operatsioonijulgeolek; 12. REV riide- ja erivarustuse komplekt; 13. ROE (ingl <i>Rules of Engagement</i>) jõukasutusreegleid; 14. RV rühmavanem; 15. RÜ rühmaülem; 16. TCCC (ingl <i>Tactical Combat Casualty Care</i>) taktikaline lahingukannatanu käsitlemine; 17. ÖVS öövaatlusseade. Terminid: 1. OPSEC - tegevuste kogum, millega tagatakse sõjalise operatsiooni või õppuse jaoks vajalik julgeolek, kasutades passiivseid või aktiivseid vahendeid, et takistada vaenlast avastamast sõbralike vägede asukohta, suutlikkust ja kavatsusi. 2. ROE - sõjalised suunised, millega määratud tingimuste ja piirangute järgi võivad relvajõud alustada ja/või jätkata võitlust vastase üksustega.
Märkused kursuse kohta	SBK kursusekava juurde kuuluvate lisade loetelu: Lisa 1. Teemaatiline plaan (A) Lisa 2. Sõduri baasoskuste nõuded (A)

II OSA. Kursuse väljaõppe põhieesmärk

1	Ülesanne	SBK eesmärk on kujundada distsiplineeritud, ohutult tegutsev ja kohanemisvõimeline õppur, kes valdab taktikalisi baasoskuseid, relvakäsitsemist ja meeskonnatööd ning on valmis jätkama eriala ja allüksuse väljaõppega.		
	Tingimused	Abivahendid	Piirangud	Keskkond
		Individuaalrelvastus ja -varustus kuni REV5, üksuse majutusvarustus, droonid, meditsiiniõppe varustus, kindlustusmaterjalid, topograafilised kaardid, kompassid, öö- ja termovaatlusseadmed, raadiojaamad,	Vastavalt OSA I Üldandmed, kursuse läbiviimise juhised Kursuse ettevalmistamisel ja läbiviimisel tuleb tähelepanu pöörata toimumisajale (<u>suvine</u> või <u>talvine</u> kutse).	Klass / auditoorium, välitingimused (avatud, poolkinnine ja kinnine maastik)

		harjutusgranaadid ja imitatsioonimoon, käsitulirelvade lahingumoon		
	Standardid	SBK lõpuks õppur: 1. järgib teenistust korraldavaid seadusi ja õigusakte; 2. rakendab taktikalisi relvakäsitsemise põhimõtteid ja tabab erineval kaugusel asuvaid sihtmärke; 3. valvab määratud maa-ala, et hoida ära selle kasutamist vaenulikel eesmärkidel; 4. liigub määratud alal üksi või lahingupaarilisega vastase efektiivse tule all; 5. annab elupäästvat esmaabi taktikalises olukorras; 6. saavutab ja hoiab lahinguvalmidust nii ülesande täitmise ajal kui ka pärast.		

III OSA. Kursuse väljaõppe alaeesmärgid

1	Ülesanne	MANÖÖVER. Taktikaline manööver Teema läbimise tulemusel oskab õppur tegutseda individuaalselt ja lahingpaari koosseisus vastavalt lahinguvälja tingimustele.		
	Tingimused	Abivahendid	Piirangud	Keskkond
		Esitlusvahend (tahvel, esitlustehnika, magnetid, marker), öövaatlusseade, valguspulk, käsiraadiojaam, (vaatlus)droon, paukpadrun, pappsihtmärk, drooniraja püstitamise materjalid vastavalt õppevarale, REV3	Varjatud tegutsemine Looduslikud takistused	Välitingimused (avatud, poolkinnine ja kinnine maastik)
2	Standardid	Teemat läbides õppur: 1. valib ja kasutab olukorrale vastavaid liikumisviise ja tulepositsioone, arvestades maastikku, keskkonda ja vastase ohtu; 2. tegutseb individuaalselt või lahingupaaris kontakti tingimustes rakendades vastastikkust tuletoetust; 3. edastab ja mõistab taktikalist informatsiooni, kasutades käsklusi, dubleerimist ja ettenähtud käemärke; 4. rakendab tulerežiime ja reageerib ohtudele, sh õhust tulenevale ohule, vastavalt kehtivatele protseduuridele; 5. oskab tuvastada ning tegutseda drooniohu korral.		
	Ülesanne	MANÖÖVER. Taktikaline rännak ja orienteerumine Teema läbimisel oskab õppur liikuda määratud sihtkohta iseseisvalt või üksuse koosseisus erinevates maastiku- ja ohutingimustes.		
	Tingimused	Abivahendid	Piirangud	Keskkond
		Spordiriietus, REV3, REV5, KTP, kompass, KV topograafiline kaart, stopper, käsiraadiojaam	Rajatud tõkked Looduslikud takistused Liikumispiirangud Varjatud tegutsemine	Välitingimused (avatud, poolkinnine ja kinnine maastik)

		Vigastuse ennetamine		
	Standardid	Teemat läbides õppur: 1. kasutab topograafilist kaarti ja kompassi maastikul orienteerumiseks ja määratud sihtpunkti liikumiseks; 2. valmistab ette ja sooritab rännaku vastavalt ülesandele ja varustuse tasemele iseseisvalt või allüksuse koosseisus; 3. liigub ohutult ja distsiplineeritult, läbides tõkkeid ja veetakistusi ning rakendades heli- ja valgusdistsipliini; 4. tegutseb rännakul taktikalist olukorda arvestades, sh vastase võimalikku ohtu ja liikumiskiiranguid.		
3	Ülesanne	MANÖÖVER. Topograafia Teema läbimisel oskab õppur kasutada topograafilisi abivahendeid ülesande täitmiseks.		
	Tingimused	Abivahendid	Piirangud	Keskkond
		Esitlusvahend (tahvel, esitlustehnika, magnet, marker), KV topograafiline kaart, kompass, joonlaud, pliiats, marker	Looduslikud takistused Liikumiskiirangud	Klass / auditoorium, välitingimused (poolkinnine maastik)
	Standardid	Teemat läbides õppur: 1. kasutab kompassi vastavalt ülesandele; 2. valmistab ette ja kasutab topograafilist kaarti vastavalt ülesandele; 3. määrab topograafilise kaardi ja maastiku abil oma asukoha, koordinaadid, suuna, kauguse ja kõrguse ning tuvastab pinnavorme; 4. koostab ja kasutab tulekaarti vastavalt kehtivatele nõuetele ja taktikalisele olukorrale.		
4	Ülesanne	MANÖÖVER. Liikuvuse tagamine Teema läbimisel oskab õppur käituda mineeritud alale sattumisel individuaalselt ja lahingpaari koosseisus.		
	Tingimused	Abivahendid	Piirangud	Keskkond
		Esitlusvahendid (tahvel, esitlustehnika, magnet, marker), märkmepaber, pliiats, õppemiin, REV3	Mineeritud ala Miinitüüp Kannatanu esmaabi	Klass / auditoorium, välitingimused (avatud ja poolkinnine maastik)
	Standardid	Teemat läbides õppur: 1. tuvastab mineeritud ala ning väldib sellele sattumist; 2. rakendab miiniväljale sattumisel ettenähtud tegevusjärjekorda individuaalselt ja lahingpaari koosseisus.		
5	Ülesanne	JUHTIMINE. Seadusandlus Teema läbimisel on õppuril arusaam ja valmisolek tegutseda teenistuses vastavalt kehtestatud õigusaktide ja muude normdokumentide kohaselt.		
	Tingimused	Abivahendid	Piirangud	Keskkond
		Esitlusvahend (tahvel, esitlustehnika, magnet, marker), struktuuriüksuse sisekorraeeskiri, toimkonna jms juhised, märkmepaber, kirjutusvahend	Kaitseväeteenistusega seotud õigusaktid Sõjaõigus, ROE, OPSEC Rahuaegne sõdurikaart	Klass / auditoorium

	Standardid	Teemat läbides õppur: 1. teab KV tegevust korraldavaid määrustikke ja õigusakte; 2. mõistab enda õigusi ja kohustusi; 3. teab KV üldiseid ohutusnõudeid; 4. teab julgeolekumeetmeid, sh OPSEC-reegleid ja sotsiaalmeedia kasutamise põhimõtteid; 5. arvestades relvakonflikti õiguse põhimõtteid rakendab ROE-d.		
6	Ülesanne	JUHTIMINE. Sidepidamine Teema läbimisel oskab õppur rakendada kuuldekoodi protseduure turvalise raadioside läbiviimiseks.		
	Tingimused	Abivahendid	Piirangud	Keskkond
		Esitlusvahend (tahvel, esitlustehnika, magnet, marker), kuuldekooditabel, käsiraadiojaam	Kaitsejõudude side-eeskiri Käsiraadiojaama kasutusjuhend OPSEC	Klass / auditoorium, välitingimused
	Standardid	Teemat läbides õppur: 1. kasutab käsiraadiojaama informatsiooni edastamiseks ja vastuvõtmiseks vastavalt kehtivatele protseduuridele; 2. rakendab raadiosides kuuldekoodi protseduure, tagades side selguse ja julgeoleku.		
7	Ülesanne	TULEJÕUD. Automaatrelv ja laskeoskus Teema läbimisel oskab õppur käsitseda automaatrelva ohutult ja efektiivselt, tabada sihtmärke erinevates taktikalistes olukordades ning hooldada relva.		
	Tingimused	Abivahendid	Piirangud	Keskkond
		Vastavalt automaatrelva- ja laskeõppe kursusekavale	Ohutusnõuded Lasketiiru- ja harjutusvälja kasutuseeskiri LVE	Klass / auditoorium, välitingimused, lasketiir / laskeväli
	Standardid	Teemat läbides õppur: 1. tunneb automaatrelva ehitust ja laskemoona omadusi; 2. hooldab automaatrelva vastavalt ettenähtud korrale; 3. käsitseb automaatrelva ohutult, sh eemaldab iseseisvalt tõrked; 4. rakendab sihtimise põhimõtteid ja rihib iseseisvalt relva sihikud; 5. valib olukorrale vastavad laskeasendid ja tulepositsiooni; 6. tabab (ajalise piiranguga) sihtmärke kuni 100 m kauguselt, sh positsiooni vahetades ja piiratud nähtavuse tingimustes.		
8	Ülesanne	TULEJÕUD. Käsigranaat Teema läbimisel oskab õppur käsigranaati ohutult käsitleda ja heita.		
	Tingimused	Abivahendid	Piirangud	Keskkond
		Esitlusvahend (tahvel, marker), killuvest / REV3, harjutusgranaat, ettevalmistatud	Ohutusnõuded	Välitingimus (harjutusväli, granaadiheite koht)

		harjutusgranaadi heitekoht, lahinggranaadi heitmisel vahendid vastavalt OE-le ja LVE-le	Lasketiiru- ja harjutusvälja kasutuseeskiri LVE	
	Standardid	Teemat läbides õppur: 1. käsitseb käsigranaati ohutult; 2. heidab käsigranaati kasutades õiget tehnikat ning arvestades ümbritsevat keskkonda.		
9	Ülesanne	KAITSTUS. Omakahjude vältimine Teema läbimisel oskab õppur eristada enamlevinud omade ja vastase tehnikat lahinguväljal.		
	Tingimused	Abivahendid	Piirangud	Keskkond
		Esitlusvahend (tahvel, esitlustehnika, magnet, marker)	Oma ja vastase jõudude struktuur, varustus ja lahingutehnika ning nende kamuflaažimustrid	Klass / auditoorium
	Standardid	Teemat läbides õppur: 1. teab KV struktuuri, ülesandeid ja sõjaväelisi auastmeid; 2. teab KV, liitlaste ja vastase enamlevinud relvastust ja tehnikaliike.		
10	Ülesanne	KAITSTUS. Tegevusala julgeolek Teema läbimisel oskab õppur erinevate protseduuride abil tagada üksuse tegevus- või paiknemisala julgeoleku.		
	Tingimused	Abivahendid	Piirangud	Keskkond
		Esitlusvahend (tahvel, magnet, marker), alusmatid, läbiotsimise käigus leitavad esemed, vaadeldav objekt, droon, REV3	Aastaaeg Maastikutüübist lähtuvalt asukoha valik Varjatud tegutsemine ROE, OPSEC	Välitingimused (avatud ja poolkinnine maastik)
	Standardid	Teemat läbides õppur: 1. tegutseb tunnimehena, teostades vaatlust abivahendita ning rakendades tunnussõna ja lahingutunnuse protseduure; 2. julgestab üksuse tegevust valvepostil, toimides ohu avastamisel eelhoiatuseks; 3. teostab isiku kinnipidamise ja läbiotsimise vastavalt kehtivatele protseduuridele.		
11	Ülesanne	KAITSTUS. Lahinguvõime säilitamine Teema läbimisel oskab õppur rajada oludele vastavat laskepessa.		
	Tingimused	Abivahendid	Piirangud	Keskkond
		Esitlusvahendid (tahvel, marker), REV3, REV5, jaovarustus (labidas, saag, kang jms), maskeerimisvõrk, kalavõrk, must kile, puitmaterjal, sidumistraat, kobad, nõör, esmaabipaun (MK2)	Aastaaeg Varjatud tegutsemine Maastikutüübist lähtuvalt asukoha valik Ajapiirang	Välitingimused (poolkinnine maastik)

	Standardid	Teemat läbides õppur: 1. rajab varjatud püsti laskepessa.		
12	Ülesanne	KAITSTUS. KBRT-kaitse Teema läbimisel oskab õppur KBRT-ohu korral ohutult ja korrektselt gaasimaski kasutada.		
	Tingimused	Abivahendid	Piirangud	Keskkond
		Esitlusvahendid (tahvel, esitlustehnika, magnet, marker), toimiv gaasimask, vihmaülikonnad, õppegaasi õppekoha rajamise varustus vastavalt õppevarale (sh kasutatavad kurnad), meditsiinivarustus (MK18 ja MK23)	Kontaktläätsed Filttri vahetamise keskkond Gaasimaski pähe panemise nõuded Tundmatu saasteaine Astma ja muud hingamisteede haigused	Välitingimused
	Standardid	Teemat läbides õppur: 1. oskab kontrollida gaasimaski seisukorda ja töökorrasolekut; 2. kasutab gaasimaski ohutult, sh õppegaasiga harjutusel.		
13	Ülesanne	KAITSTUS. Pettetegevus ja varjamine Teema läbimisel oskab õppur rakendada individuaalset maskeerimist/moondamist ja passiivseid varjamismeetmeid erinevates vaatlus- ja ohutingimustes.		
	Tingimused	Abivahendid	Piirangud	Keskkond
		Esitlusvahendid (tahvel, marker), REV3, individuaalne maskeerimisvahend, teip, droon, termovaatlusseade, jaotelk, märgistuslint, papist sihtmärk	Aastaaeg Maastikutüüp Varjatud tegutsemine	Välitingimused
	Standardid	Teemat läbides õppur: 1. järgib heli- ja valgusdistsipliini liikumisel ja positsioonil tegutsedes; 2. maskeerib/moondab ennast kasutades individuaalse maskeerimise võtteid; 3. varjub ja maskeerib/moondab end otsevaatluse eest, rakendades maastikku, hajutamist ja liikumisviise; 4. oskab enda varjamisel arvestada soojuskiirguse vähendamise põhimõtteid.		
14	Ülesanne	TEENINDUSTOETUS. Jätkusuutlikkus Teema läbimisel oskab õppur relvastust ja varustust ette valmistada, kasutada ja hooldada tagamaks isiklik ja üksuse lahinguvõime jätkusuutlikkus erinevates keskkondades ja ohutingimustes.		
	Tingimused	Abivahendid	Piirangud	Keskkond
		Esitlusvahendid (tahvel, esitlustehnika, magnet, marker), REV3, REV4, REV5	Aastaaeg	Klass / auditorium, välitingimused

			Kaitseväelase riidevarustuse ja lahinguvarustuse elementide kirjeldus	
	Standardid	Teemat läbides õppur: 1. valmistab ülesande täitmiseks ette riidetuse, relvastuse ja varustuse, s.h arvestab ilmastikutingimusi; 2. kasutab ja kohandab varustust vastavalt olukorrale ja vastase ohule; 3. hooldab relvastust ja individuaal- ning üksusevarustust vastavalt kehtivatele nõuetele; 4. valmistab varustuse ja relvastuse ette eritingimusteks, sh veeületus, öine tegevus ning suvised ja talvised olud.		
15	Ülesanne	TEENINDUSTOETUS. Paiknemisala hõivamine Teema läbimisel oskab õppur üksi või üksuse koosseisus ohutult rajada ja kasutada paiknemisala enda, relvastuse ja varustuse hooldamiseks välitingimustes.		
	Tingimused	Abivahendid	Piirangud	Keskkond
		Esitlusvahendid (tahvel, markerid), REV3, REV5, individuaalse hügieenivahendid, üksuse / jao paiknemisala varustus (telgid, tööriistad jms), lisavesi, piiritus, relvahooldamise tarvikud, riide pesemisevahendid	Aastaaeg Maastikutüüp Liikumispiirang	Välitingimused (poolkinnine ja kinnine maastik)
	Standardid	Teemat läbides õppur: 1. rajab paiknemisala (üksi või üksuse koosseisus), kasutades telkmantlit või jao telki vastavalt ülesandele ja tingimustele; 2. tegutseb paiknemisalal ohutult, kasutades nõuetekohaselt selleks ette nähtud varustust/vahendeid; 3. hooldab relvastust ja varustust välitingimustes, tagades nende töökorrasoleku; 4. rakendab välihügieeni põhimõtteid ja säästab keskkonda paiknemisalal tegutsedes.		
16	Ülesanne	TEENINDUSTOETUS. Taktikaline meditsiin ja esmaabi Teema läbimisel oskab õppur rakendada taktikalise meditsiini põhimõtteid enda ja lahingpaarilise lahinguvõime säilitamiseks.		
	Tingimused	Abivahendid	Piirangud	Keskkond
		Esitlusvahendid (tahvel, esitlustehnika, magnet, marker), poolkeha mannekeen, õppežgutid, sidemed (esmaabi, hemostaatiline, marli), tamponeerimise mulaaž, igal õppuril isiklik mobiiltelefon, REV3 + alusmatt ja telkmantel, vaiad	Aastaaeg Meditsiinitoetuse tasemed ja vastutavad	Klass / auditoorium, välitingimused
	Standardid	Teemat läbides õppur: 1. mõistab stressi ja lahingstressi mõju tegutsemisvõimele; 2. peatab eluohtliku verejooksu endal ja lahingpaarilisel, kasutades MK1 ja teisi esmaabivahendeid; 3. teostab lahingpaarilise elustamist vastavalt kehtivatele protseduuridele;		

		4. transpordib kannatanut üksinda ja lahingpaarilisega; 5. rakendab taktikalise meditsiini põhimõtteid (TCCC) kannatanu käsitlemisel lahingulises olukorras.		
17	Ülesanne	SBK lõpuharjutus Teema läbimisel oskab õppur tulla toime üksuse koosseisus pikema ülesande vältel.		
	Tingimused	Abivahendid	Piirangud	Keskkond
		Vastavalt korraldava struktuuriüksuse plaanile	Aastaaeg Maastikutüüp Liikumispiirang	Välitingimused
	Standardid	Teemat läbides õppur: 1. saab aru ja järgib ülesandele kehtestatud tingimusi; 2. rakendab ülesande vältel taktikalisi oskusi ülesande reeglite ja kehtivate õigusnormide piires; 3. oskab kasutada enda ja oma üksuse varustust.		
18	Ülesanne	VÄLJAÕPPE VARUAEG / TOETAVAD TEGEVUSED Varuaja / toetavate tegevuste eesmärk on väljaõppe sujuvam korraldus, õppurite administratiivne, füüsiline ja sotsiaalne toimetulek ning teenistuseks vajalike üldpädevuste kujundamine, toetades kursuse läbiviimist ja õppurite valmisolekut edasiseks teenistuseks.		
	Tingimused	Abivahendid	Piirangud	Keskkond
		–	–	–
	Standardid	–		

IV OSA. Kursuse teemad (KOKKU 286 tundi)

Teema	MANÖÖVER. Taktikaline manööver	32
Alateemad	Liikumine koondravis, liikumisviisid relvata	Välitund 2
	Liikumisviisid, liikumistee ja tulepositsiooni valik	Välitund 4
	ÖVS ja liikumine piiratud valgustingimustes	Välitund 2
	Liikumine lahkrivis / jao põhiformatsioonid, käemärgid ja helisignaali	Välitund 4
	Sihtmärgi osutamine ja tulejuhtimiskäskluste täitmine	Välitund 4
	Liikumine lahingpaari koosseisus (tuli ja liikumine)	Välitund 8
	Tegevus drooniohu korral (sh MÕS üldtutvustus)	Klassitund 2
		Välitund 6

Teema läbiviimisjuhised	Kõik alateemad on võimalik ja vaja lõimida järgnevatel tegevustel ja väljaõppeüritustel. Näiteks liikumine koondris harjutatakse linnaku territooriumil liiklemisel. Lõimimise eesmärk on tõsta lõplikku soorituste arv igale õppurile ilma, et selleks oleks vaja eraldi väljaõppetundi läbi viia.		
Teema hindamisviis	Teema raames hindamist ei toimu.		
Teema kokkuvõtva hinde kujunemine	Teema raames hindamist ei toimu.		
Teema	MANÖÖVER. Taktikaline rännak ja orienteerumine		13
Alateemad	Sihtpunkti orienteerumine suuna ja kaugusega	Välitund	3
	Sihtpunkti orienteerumine topograafilise kaardi ja kompassiga	Välitund	3
	Ettevalmistused rännakuks	Välitund	1
	Rännak (REV3)	Välitund	3
	Rännak (REV5)	Välitund	3
Teema läbiviimisjuhised	Ette nähtud ajaraami mahtumiseks peavad nii orienteerumise kui rännaku tundide läbiviimiseks kasutatavad rajad olema eelnevalt läbi proovitud. Põhirõhk ei ole õppuri kurnamisel, vaid saadud teadmiste efektiivsel kasutamisel ja nende kinnistumisel (ettevalmistused, marsruudi valik, tegutsemine pausidel). Orienteerumise radade punktid peavad olema eelnevalt ette valmistatud ning kui punktides kasutatakse instruktoreid/abikoolitajaid, peavad nad olema positsioonidel enne orienteerumise algust. Sõltuvalt struktuuriüksuse võimalustele kaasata üksuse ühtekuuluvustunde ja meeskonna sidususe tugevdamise ning motivatsiooni tõstmise eesmärgil orienteerumisele/rännakule kogu rühma/kompanii/pataljoni tegevväljast isikkoosseis.		
Teema hindamisviis	Teema raames hindamist ei toimu.		
Teema kokkuvõtva hinde kujunemine	Teema raames hindamist ei toimu.		
Teema	MANÖÖVER. Topograafia		8
Alateemad	Topograafilise kaardi lugemine, mõõdikute ja joonlaua kasutamine, topograafilise kaardi voltimine, kaardi ettevalmistus	Klassitund	1
	Koordinaatide ja asukoha määramine topograafilisel kaardil, pinnavormide tuvastamine topograafilisel kaardil, kõrguse, kauguse ja suuna määramine topograafilisel kaardil	Klassitund	3
	Asukoha määramine topograafilise kaardi ja maastiku võrdluse abil, kompassi kasutamine, topograafilise kaardi suunamine	Klassitund	2
	Tulekaardi koostamine ja kasutamine	Välitund	2
Teema läbiviimisjuhised	Teemade teoreetiline sisu on seotud klassitunni ja PP esitlustega. Maastikul peab selle teema läbiviimiseks kasutama plakateid.		

	Teema läbimisel peab õppur olema võimeline kaardi ja ümbritsev maastiku sidumisega ka siis, kui õppematerjalides on kasutusel teiste alade kaardid.		
Teema hindamisviis	Teema raames hindamist ei toimu.		
Teema kokkuvõtva hinde kujunemine	Teema raames hindamist ei toimu.		
Teema	MANÖÖVER. Liikuvuse tagamine		2
Alateemad	Miiniväljale sattumine lahingpaari koosseisus	Välitund	2
Teema läbiviimisjuhised	Tund peab olema eelnevalt ettevalmistatud, harjutava tegevuste raames kasutatavad esemed eelpaigutatud ning abikoolitajad instrueeritud.		
	3D prinditavate õppevahendite puudumisel kasutada tunni harjutavas osas muid käepäraseid vahendeid. Kuigi harjutatakse lahingpaari koosseisus, peab iga õppur olema võimeline tegutseda ka üksi. Teema annab eeldused jätkuõppeks jao koosseisus (4C drillid).		
Teema hindamisviis	Teema raames hindamist ei toimu.		
Teema kokkuvõtva hinde kujunemine	Teema raames hindamist ei toimu.		
Teema	JUHTIMINE. Seadusandlus		8
Alateemad	Kommunikatsioon KV-s, OPSEC-reeglid	Klassitund	2
	Struktuuriüksuse sisekorra täitmine, toimkond	Klassitund	2
	KV sisemäärustik, kohustused ja õigused	Klassitund	2
	Relvakonflikti õigus, jõukasutuse reeglite järgimine, ROE	Klassitund	2
Teema läbiviimisjuhised	OPSEC reeglid. Printida välja jaotusmaterjal, et õppurid saaks peale teoreetilist osa oma telefonide seaded vastavalt juhendile üle vaadata. Võimalusel tund läbi viia IT spetsialistidel või S6 personalil.		
	Sisekorra täitmine, toimkond. Tundi peaks läbi viima allüksuse veebel, kes on sisekorra ja toimkondade valdkonna eest vastutav. Alateema ettevalmistamisel arvestada väeosa / linnaku eripäradega.		
	Määrustik, kohustused ja õigused. Võimalusel tuua tundi läbi viima väeosa kaplan, kes räägiks eetikast ja väärtustest. Õppurid jagada väiksemateks gruppideks, et võimaldada grupisiseseid arutelusid ning aktiivsemat kaasumist. Võimalusel kasutada relvakonflikti õiguse teema tutvustamisel kas reaalse missioonikogemusega instruktorit või struktuuriüksuse juristi.		
Teema hindamisviis	Teema raames hindamist ei toimu.		

Teema kokkuvõtva hinde kujunemine	Teema raames hindamist ei toimu.		
Teema	JUHTIMINE. Sidepidamine		3
Alateemad	Raadioside pidamine, käsiraadiojaam, kuuldekood	Välitund	3
Teema läbiviimisjuhised	Tunnis kasutatavate raadiojaamade arv peab olema piisav (vastavalt grupi suurusele), et harjutavas osas ei oleks õppuritel liigset ootamist. Läbiviija peab veenduma, et harjutavas osas oleks kõigil võimalik sideprotseduure praktiseerida. Teema lõimida kõigi tegevustega, kus on kasutusel sidepidamise vahendid (tõkestuspostid laskmistel, tunnimehed KLP-des jms).		
Teema hindamisviis	Teema raames hindamist ei toimu.		
Teema kokkuvõtva hinde kujunemine	Teema raames hindamist ei toimu.		
Teema	TULEJÕUD. Automaatrelv ja laskeoskus		63
Alateemad	Sissejuhatus kursusekavasse (automaatrelva- ja laskeõppe kursusekava)	Klassitund	1
	Ohutu relvakäsitsemine	Klassitund	1
	Automaatrelva tutvustus, laskemoona omadused, põhilaskeasendid, salvevahetus	Klassitund	2
		Välitund	4
	Tõrked ja nende eemaldamine	Välitund	2
	Ballistika ja sihtimine	Välitund	6
	Relvahoodus	Välitund	2
	Relva kandmise ja kasutamise korra tundmise kontrolltesti (test nr 1 teoreetiline osa), ohutu relva käsitsemise testi (testi nr 1 praktiline osa)	Test	4
	Laskeharjutused A.1-A.6	Välitund	18
	Laskeoskustest nr 2	Test	4
	Laskeharjutused A.8-A.12	Välitund	15
	Laskeoskustest nr 3	Test	4
Teema läbiviimisjuhised	Järgida automaatrelva ja laskeõppe kursusekava iga teema juures kirjeldatud punkti „Läbiviimine“. Aja optimaalse kasutamise ning tegevuse sujuvama läbiviimise eesmärgil peab lasketiir/-väli/-koht olema eelnevalt ette valmistatud. Soovitav on kasutada laskmiste läbiviimiseks eraldiseisvaid instruktoreid ning mitte rakendada rühma tegevväljastest isikkoosseisu. Nt rühm saabub koos RÜ/RV/instruktoriga ette valmistatud lasketiiru, RÜ/RV/instruktor osaleb laskmiste läbiviimisel tulekontrollijana ning peale laskmiste lõppemist liigub koos üksusega järgmisi ette nähtud tegevusi tegema.		

	Vajadusel kasutada ringkoolitust, kui laskekohtade arv ei võimalda üksusel sooritada harjutust ühekorraga.		
Teema hindamisviis	Järgida automaatrelva ja laskeõppe kursusekava iga teema juures kirjeldatud punkti „Hindamine“.		
Teema kokkuvõtva hinde kujunemine	Kokkuvõttev hindamine kujuneb relva kandmise ja kasutamise korra tundmise kontrolltesti (test nr 1 teoreetiline osa), ohutu relva käsitlemise testi (testi nr 1 praktiline osa) ja laskeoskustestide nr 2 ja nr 3 alusel.		
Teema	TULEJÕUD. Käsigranaat		5
Alateemad	Käsigranaadi käsitlemine ja heitmine (KG.1)	Välitund	3
	Käsigranaadi heiteharjutus (KG.2)	Välitund	2
Teema läbiviimisjuhised	Järgida laskeväljaõppe eeskirja peatükki „Käsigranaadi heitmisharjutused“.		
Teema hindamisviis	Teema raames hindamist ei toimu.		
Teema kokkuvõtva hinde kujunemine	Teema raames hindamist ei toimu.		
Teema	KAITSTUS. Omakahjude vältimine		7
Alateemad	KV ülesehitus, struktuur, auastmed	Klassitund	2
	Tehnika tuvastamine, kaitseväes kasutatav tehnika, oluline liitlaste tehnika	Klassitund	1
	Lõhkematerjalide tutvustus ja ohutus	Klassitund	1
	Vastase lahingutehnika, sh miinid	Klassitund	3
Teema läbiviimisjuhised	Esitlused/õppevara on koostatud põhjalikumad, kui tunni läbiviimiseks ettenähtud aja jooksul käsitleda jõuab. Tunni läbiviija valib ja kasutab õppevara vastavalt tunni ajaraamile ning struktuuriüksust arvestades. Täiendavalt kasutada informatiivseid ja teemakohaseid plakateid kasarmute koridorides jms kohtades. Tunni läbiviija peab olema kursis struktuuride muudatustega (teema on ajas muutuv).		
Teema hindamisviis	Teema raames hindamist ei toimu.		
Teema kokkuvõtva hinde kujunemine	Teema raames hindamist ei toimu.		
Teema	KAITSTUS. Tegevusala julgeolek		6
Alateemad	Kauguste hindamine abivahendita	Välitund	1
	Vaatlemine abivahendita	Välitund	1
	Isiku kontroll taktikalises olukorras	Välitund	2
	Tunnussõna, lahingtunnus, valveposti mehitamine	Välitund	2
Teema läbiviimisjuhised	Tundide läbiviimiseks valitud asukoht peab võimaldama varjumist, maskeerimisvahendite kasutamist ning näitlikustavate tegevuste läbiviimist (eelistatud on poolkinnine ning liigendatud maastik, vältida linnaku territooriumit, liigselt lagedat ala ning kinnist maastikku).		

	Tund peab olema eelnevalt ettevalmistatud, näitlikustavate tegevuste raames kasutatavad esemed eelpaigutatud ning abikoolitajad instrueeritud ja vastavatele positsioonidele määratud. Harjutavas osas õppurid väiksematesse gruppidesse jagades peab iga grupi juures olema abikoolitaja vahetu tagasiside andmiseks ning tegevuse kontrollimiseks. Lõimida saadud teadmised järgnevatel väljaõppeüritustel (välilaagrid, laskmised jms).		
Teema hindamisviis	Teema raames hindamist ei toimu.		
Teema kokkuvõtva hinde kujunemine	Teema raames hindamist ei toimu.		
Teema	KAITSTUS. Lahinguvõime säilitamine		10
	Varjatud püsti laskepessa	Välitund	10
Teema läbiviimisjuhised	Et vältida õppurite väljaõppeaja kasutamist ettevalmistavateks tegevusteks, peab tunnis kasutatav varustus ja materjal olema instruktorite poolt eelnevalt ette valmistatud ning õppekohta transporditud. Tundide läbiviimisel arvestada aastaajast tingitud ilmastiku-/keskkonnaoludega. Kui ilmastikutingimused ei võimalda individuaalsete soorituste läbiviimist määratud aja jooksul (nt maapind on külmunud), siis peavad õppurid tegema soorituse lahingupaari või meeskonna koosseisus.		
Teema hindamisviis	Teema raames hindamist ei toimu.		
Teema kokkuvõtva hinde kujunemine	Teema raames hindamist ei toimu.		
Teema	KAITSTUS. KBRT-kaitse		2
Alateemad	Gaasimaski kontroll ja kasutamine	Välitund	1
	Gaasimaski harjutus õppegaasiga	Välitund	1
Teema läbiviimisjuhised	Lisaks tunni läbiviijale peaks läbiviimisse olema kaasatud vähemalt kaks abikoolitaja/instruktor (õppurite tegevuse kontroll ning juhendamine). Gaasimaski kontrollharjutuse läbiviimise koht peab olema eelnevalt ettevalmistatud. Õppevaras on kajastatud tegevuse läbiviimist kasutades (meditsiini)telki. Vastavalt väeosa/linnaku/harjutusvälja võimalustele võib kasutada ka muud sobivat taristut, kuid järgima peab kehtestatud nõudeid / piiranguid / ohutustehnikat. Meditsiinipersonali kohalolu harjutuse käigus on kohustuslik. Kõikidel õppuritel peab olema kasutatav ning terve/toimiv gaasimask. Harjutuse käigus kasutatavad kurnad utiliseeritakse vastavalt kehtestatud nõuetele.		
Teema hindamisviis	Teema raames hindamist ei toimu.		

Teema kokkuvõtva hinde kujunemine	Teema raames hindamist ei toimu.		
Teema	KAITSTUS. Pettetegevus ja varjamine		7
Alateemad	Individuaalne maskeerimine (sh eraldi talvine)	Välitund	2
	Soojuskiirguse vähendamine	Välitund	2
	Varjumine	Välitund	3
Teema läbiviimisjuhised	Tundide läbiviimiseks valitud asukoht peab võimaldama varjumist, maskeerimisvahendite kasutamist ning näitlikustavate tegevuste läbiviimist (eelistatud on poolkinnine ning liigendatud maastik, vältida linnaku territooriumit, liigselt lagedat ala ning kinnist maastikku). Teema läbimisel peab õppur saama teadmised olemasolevate ja maastikult leitavate vahendite kasutamisevõimalustest (sh arvestades aastaaega ja ilmastikutingimusi). Tunni läbiviija peab oskama käsitseda tunnis kasutatavat tehnikat (termovaatlusseade). Tund peab olema eelnevalt ettevalmistatud, näitlikustavate tegevuste raames kasutatavad esemed eelpaigutatud ning instruktorid ja nende poolt kasutatav varustus valmis seatud ja vastavatele positsioonidele määratud.		
Teema hindamisviis	Teema raames hindamist ei toimu.		
Teema kokkuvõtva hinde kujunemine	Teema raames hindamist ei toimu.		
Teema	TEENINDUSTOETUS. Jätkusuutlikkus		11
Alateemad	Ülesandeks valmistumine, lahingdistsipliin ja varustuse ettevalmistamine	Välitund klassitund	/ 10
	Individuaal- ja üksusevarustuse hoolduse alused	Klassitund	1
Teema läbiviimisjuhised	Tundide läbiviimisel arvestada individuaalvarustuse järkjärgulise põhimõttega (REV1->REV5), aastaajast tingitud eripäradega (suvised ning talvised tingimused) ning kasutada selle tarbeks koostatud õppevara. Kui tunni läbiviimisel ei ole võimalik kasutada esitlustehnikat, peab tunni läbiviija olema võimeline teemat õpetama seleta-näitate põhimõtte. Selgitamisel ja näitlikustamisel kasutada vajadusel abikoolitajaid. Tunni läbiviijal peab olema väga hea praktiline ettevalmistus ning varustuse reguleerimise (kohendamise) võimaluste tundmine. Teema läbiviimise koha valik (klassiruum, riviplats, õppehall, kasarm, linnaku territoorium vms) sõltub läbiviimise võimalustest ja linnaku tingimustest. Saadud teadmisi lõimida kõigi järgnevate väljaõppeüritustega (rännak, välilaager jms). Õppur peab olema võimeline valima kõige optimaalsem ja efektiivsem varustuse lähtudes määratud ülesandest.		

Teema hindamisviis	Teema raames hindamist ei toimu.		
Teema kokkuvõtva hinde kujunemine	Teema raames hindamist ei toimu.		
Teema	TEENINDUSTOETUS. Paiknemisala hõivamine		10
Alateemad	Puhkepaiga rajamine telkmantlit kasutades	Välitund	2
	Jao telgi kasutamine ja telgiahu ohutus, priimuse ja piirituspõleti kasutamine, keskkonna säästmine, tööriistade (nt kirve, labida, kirka, sae) kasutamine	Välitund	6
	Varustuse ja relvastuse hooldamine välitingimustes	Välitund	1
	Välihügieen.	Välitund	1
Teema läbiviimisjuhised	Väljaspool KV harjutusväljasid/-alasid võib paiknemisala hõivamine toimuda ainult kokkuleppel maa-ala valdajaga. Väljaõppeaja efektiivsemaks kasutamiseks on mõistlik paiknemisala hõivamise tunnid läbi viia välilaagris pealelõunasel/õhtusel ajal õppepäeva viimaste tegevustena, nt majutuse püstitamine (sh tööriistade kasutamine) – toitlustus – hooldus – välihügieen – öine rutiin.		
Teema hindamisviis	Teema raames hindamist ei toimu.		
Teema kokkuvõtva hinde kujunemine	Teema raames hindamist ei toimu.		
Teema	TEENINDUSTOETUS. Taktikaline meditsiin ja esmaabi		23
Alateemad	Stress ja lahingstress	Klassitund	1
	Isiklik hügieen sise- ja välitingimustes	Klassitund	1
	Elustamine	Klassitund	1
		Välitund	2
	MK1 ja esmaabi andmine verejooksude korral	Välitund	2
	Kannatanu transportimine üksinda ja abilisega	Välitund	2
	Taktikaline kannatanu käsitlemine, TCCC	Klassitund	4
		Välitund	8
	TCCC harjutus	Harjutus	2
Teema läbiviimisjuhised	Teema läbiviimisel arvestada plaankonspektides välja toodud tunnijärjestust (eelnev toetab järgneva läbimist). Kogu TCCC teema lõimida jätkutegevustesse (rännakud, välilaagrid, liikumine lahinguväljal jms).		
Teema hindamisviis	TCCC harjutusel lähtuda plaankonspektidest.		

Teema kokkuvõtva hinde kujunemine	TCCC harjutusel lähtuda plaankonspektidest.		
Teema	SBK LÕPUHARJUTUS		16
Alateemad	Lõpurännak	Harjutus	16
Teema läbiviimisjuhised	Vastavalt plaankonspektile.		
Teema hindamisviis	Teema raames hindamist ei toimu.		
Teema kokkuvõtva hinde kujunemine	SBK lõpuharjutus on kursusel läbitud teemasid integreeriv kompleksharjutus, mille eesmärk on omandatud teadmiste ja oskuste terviklik rakendamine, mitteeristavat või eristavat hindamist ei toimu.		
Teema	VÄLJAÕPPE VARUAEG / TOETAVAD TEGEVUSED		60
Alateemad	Ajateenija saabumisega seotud tegevused		8
	SBK lõpetamise / kolimisega seotud tegevused		8
	Riigipüha		8
	Toimetulek psühholoogilise ja sotsiaalse väljakutsega	Klassitund	1
	Ajateenija kompleksuuringu küsitlus	Klassitund	4
	Tuleohutuse koolitus (sh evakuatsiooniõppus)	Klassitund	4
	Väljaõppe varuaeg puuduste likvideerimiseks		8
	KVKT	Test	2
	Struktuuriüksuse/väeüksuse/allüksuse ülema tund	Klassitund	5
	Varustuse- ja relvastuse hooldus		10
	Infotund edasise teenistuse kohta	Klassitund	2
Teema läbiviimisjuhised	–		
Teema hindamisviis	–		
Teema kokkuvõtva hinde kujunemine	–		

V OSA. SBK hindamine

SBK hindamisviis	SBK-l rakendatakse valdavalt läbivalt kujundavat ja soorituspõhist hindamist, mille keskmes on õppuri nõutavate tegevuste sooritamine väljaõppe käigus. Enamikes teemades hinnatakse soorituse olemasolu põhimõttel „läbinud / mitteläbinud“ ilma eraldi hindamislehtede ja numbrilise või eristava hindeta. Hindelised, mitteeristava hindamisega sooritused on taktikaline meditsiin ning relva käsitlemine ja laskeoskus.
------------------	--

	Järgnevatele kursustele suunamisel arvestatakse õppuri üldist väljaõppealast sooritust, distsipliini, motiveeritust, meeskonnatöövõimet ning instruktorite ja vahetu juhtkonna hinnangut õppuri sobivusele edasiseks väljaõppeks ja teenistuseks.
SBK "Arvestatud" saamise tingimus	Kursus loetakse arvestatuks, kui õppur on sooritanud nõutavad tegevused väljaõppe käigus vastavalt kursusekavas kehtestatud. Kui õppur ei ole võimeline kursuses olevat teemat sooritama (nt eemal viibimise haiguse tõttu), tuleb edasise teenistuse käigus tagada läbimata teemade käsitlemine.
SBK hindamisjuhised	1. Relva ohutu käsitlemise- ja laskeoskustestid SBK vältel peab õppur sooritama relva kandmise ja kasutamise korra tundmise kontrolltesti (test nr 1 teoreetiline osa), ohutu relva käsitlemise testi (testi nr 1 praktiline osa), laskeoskustesti nr 2 ja nr 3. Nii test 1., 2. kui 3. sooritamine SBK jooksul on kõikidele õppuritele kohustuslik.